

Een kleine storm

‘Is dat zo?’ vraagt Ben wanneer Samuel Boordman aan het slot is van zijn palaver over God, de dieren en het hiernamaals. Ben weet dat het zinloos is, er komt immers geen antwoord. Maar het godganse ritueel moet tot het eind toe worden afgewerkt, steeds opnieuw. Is dat zo? Als Boordman oplette, zou hij weten dat Ben zijn vraag met toenevende tegenzin stelde en dan hadden ze allebei niet zo’n ellendig einde van hun dag gehad. Nu moet Ben de vraag stellen en Boordman zijn zwijgende gelijk geven, voor hij zich met een rukje van zijn hoofd op zijn hakken omdraait en de kiosk verlaat.

‘Jouw leven en het mijne,’ roept Boordman in de deuropening, ‘allemaal afgelopen! Kijk naar de dieren, de dieren zijn de voortekenen! De bijen sterven! De ossen vreten drek! Jij en ik en iedereen, het zal niet lang meer duren.’ Elke keer komt hij met een nieuwe vloek, een volgend argument. Boordmans verontruste, zelfvoldane blik, alsof hij toneelspeelt, en dan de deur die achter hem in het slot valt. Eindelijk. De punt na zinnen vol dood en zinloosheid. De ouwe lijkt echt plezier te hebben in hun dagelijkse, wederzijdse kwelling.

Waarschijnlijk is Ben deel van een natuurwet die types als Boordman aantrekt zoals een magneet trosjes spijkers. Maakt Ben op zijn manier orde uit chaos, is hij de boetseer-

klei voor uit elkaar gevallen levens. Maar iedereen is welkom in zijn kiosk, en is hun lichaamsgeur te hevig, dan neemt hij ze mee naar het berghok achter de winkel en spoelt ze af met een tuinslang, voor een tuin die geen tuin meer is.

Samuel Boordman is langzaamaan een geval geworden dat zich aan de tuinslang onttrekt. In plaats daarvan druipt fanatisme uit alle gaten van zijn lichaam. Ben krijgt het steeds vaker op zijn heupen van Boordmans dwingende aanwezigheid, zijn irritatie begint al zodra de oude voet over de drempel zet. Toch kan Ben zijn kiosk niet gesloten verklaren voor types zoals hij. Waar zou hij moeten beginnen? Het is een wonder dat een deel van zijn klandizie niet allang werd opgenomen of achter slot en grendel zit. Vaders en dochters met pillen. Ooms en neven in de handel. Getatoeëerde slangen, kruipend langs de armen van achtjarigen. Peuters met littekens. Vrouwen met ledematen als dode twijgen. Mannen met stemmen die nooit gelijk krijgen.

De vaste klanten die rond het plein wonen kent Ben bij naam. Rosalie, levend van liefde en van wetenschappelijke tijdschriften. Claudia en Zora, hangend voor het snoepschap, zonder iets te kopen. Kiki en Maubeuge van het marktje slaan vloeï en kauwgom in, worstenman Leo met het vreselijke hondje hamstert elastieken. Lena, binnen en buiten in een tel, komt om gratis blaadjes, Tom van de Delphi Grill om kassarollen. Lee met haar geleidehond spaart soorten krijt en ruikt eraan, Willy Snack wisselt om de week van sigarettenmerk. Kathleen van de villa verderop komt dagelijks, net als de fronsende Laura en haar zoontje, de vrouwen willen steeds wat anders. En niet te vergeten Celia Richter-Vermeiren, hoedster van het plein, die haar geluk vindt in kleine puntenslijpers. Het wonder is oneindig. Alles blijft onopgemerkt.

Ben legt de calculator terug in het bovenste vak van de toonbank. Hij moet de nieuwe hulp voortdurend op het hart drukken het ding op de juiste plaats terug te leggen. De jongen is te klein voor zijn leeftijd en vergeet steeds wat Ben hem uitlegt. Boris, die zich van achteren Daydream noemt, murmelt woordenreeksen en zegt dat het zijn 'rijms' zijn. Hij steekt zijn handen uit zijn lichaam en knipt de lucht om zich heen in stukken. Zijn slierthaar staat rechtop, het jong verspreidt een geur alsof hij uit een sloot is gevestigd. Boris is dodelijk verliefd op een bleek, roodharig meisje van een jaar jonger en een kop groter. Zij wil gevaarlijk zijn, en is dat ook. Over een maand gaan ze samen vluchten. Als Ben vraagt waar de reis heen gaat, kijkt Boris Daydream of hij in zijn gezicht wordt geprikt.

Het computerscherm licht op, het voorraadprogramma wordt geladen, de virusscanner roffelt kleine naalden langs het stalen binnenwerk. Ben kijkt rond in zijn kiosk, zijn blik is een vangnet dat registreert wat mis is, anders ligt of verdween. Over een half uur komt het middagpubliek: moeders met jonge kinderen, kantoorgasten die hun eetpauze vullen met roken, de bringers van postpakketten waaraan altijd iets ontbreekt. Het is nog lang niet tegen sluitingstijd, wanneer Boordman de kiosk binnendrentelt en, alsof hij er woont, op een stoel achter in de zaak gaat zitten die hij daar op een dag zelf heeft neergezet.

Vandaag is Boordman vroeger dan gewoonlijk. Hij steekt meteen van wal. 'Ik zeg je dit in vertrouwen', heest Boordman, terwijl hij met een wip van de tenen over de toonbank buigt. Ben herkent de geur. Uien in een schimmelige kast.

'Ha, die Boordman, je bent vroeg vandaag.'

'Ssst', zegt de man, en hij legt zijn wijsvinger op zijn lippen. 'Ik heb bericht ontvangen! Ik zal de onthullingen

doen!' Zijn gefluister schuurt zijn stembanden, elk woord is in hoofdletters geschreven.

De voorraad moet worden geteld, barcodes moeten worden gescand, bestellingen doorgegeven. Nieuwe detectives wachten in hun dozen, oude tijdschriften moeten worden omgewisseld voor de edities van deze week.

'Ik zal Jou Vertellen, mijn beste, dat Het Geen Kleinigheden Betreft', toetert Boordman terwijl hij zijn stoelzitting met een bovenmaatse, helgele zakdoek afrost. 'De Doden zijn onze Boodschappers! En hun Boodschap zal Ons Niet Bevallen!'

Ben snuift. Samuel Boordman, Boris Daydream en zijn vriendin, de halfdode vrouwen met hun zeurende kinderen, de treuzelende tijdschrifttypes, de rokers met hun blik alsof Ben hun dealer is, zelfs zijn vaste pleiners: iedereen mag vandaag door de lava worden opgeslokt. Terwijl hij de kassa aftikt voor een mapje postzegels denkt Ben aan lavastromen, aan een gloeiend vallen.

Dit heeft hij niet eerder zo gevoeld. Is er een nieuwe fase aangebroken? Met verrassingen waar hij niet op zit te wachten?

Vanochtend was er nog niets aan de hand. Vanochtend heeft hij een stuk brood in zijn koffie gedoopt, zijn overhemd gestreken, de thermometer bekeken. Hij heeft de foto van zijn vrouw met haar gezicht naar de zon gezet en vlak voor hij wegging weer omgedraaid, zodat ze naar de ondergaande zon zou kijken als hij thuiskwam. En straks zal hij zijn tas in de hal zetten en samen met haar naar dezelfde zon kijken, precies als toen ze nog leefde.

Misschien had, zoals altijd op haar sterfdag, de zaak gesloten moeten blijven. Toen ze ziek werd wilde ze nooit dat hij dichtging, ook niet als ze een mindere dag had. De

mensen rekenden erop, zij was zo betrouwbaar als een klok met haar aanvallen van misselijkheid door de chemo. Er zou heus niets raars gebeuren terwijl hij weg was, hij moest zich niet klein laten krijgen. Het werk was zijn afleiding van Pokerman Dood, en als die aanklopte zou ze hem wel bellen.

Ben schenkt de thee die Boordman gewend is te drinken. Twee koppen per bezoek. Boordman koopt de thee in een speciaalzaak, en iedere twee weken geeft hij twee nieuwe pakken aan Ben. Elke andere thee trekt hem op de maag. Nog voor hij zijn eerste kop opheeft zegt Boordman: 'Mijn hele familie is uitgemoord, alleen mij zijn ze vergeten.' Dat zegt hij anders alleen als er veel klanten in de zaak zijn. Het kan hem niet schelen wat ze van hem denken. Wie niet lachen kan, kan doodvallen.

Boordman, denkt Ben, hou vandaag in godsnaam je bek.

Ben weet het zeker. Hij had vandaag de zaak niet moeten openen. Hij had zijn wandeling aan zee moeten maken, zoals ieder jaar. Nu heb ik zin, denkt Ben, om Boordmans strot dicht te knijpen tot hij stikt. Ben ademt hevig tussen zijn tanden.

Hij heeft het pas in een blad gelezen: 'Ik was opgelucht toen ik haar doodde.' Een vijfenveertigjarige man had zijn vriendin gedood, tegen journalisten beweerde hij dat hij zich nog nooit zo goed had gevoeld. De foto toonde een man in de kracht van zijn leven, met de blik van een roofvogel, een kaarsrechte rug en een vlag in zijn hand.

Ben stapt op een stapel enveloppen. Hij weet niet hoe ze op de grond terecht zijn gekomen. Zweet, scherp als rattenagels, kruipt langs zijn ruggengraat, via de bovenkant van zijn billen houden ze stil aan de wortel van zijn pik, precies op de naad van zijn ballen. Daar, zei Lauren, hou ik het meest van je. Daar heeft een engel jou speciaal voor mij

aan elkaar genaaid. De momenten dat ze moesten huilen na het vrijen volgden elkaar steeds sneller op, het leek iedere keer wat meer op een afscheid. De laatste weken lieten ze zonder bezoek voorbijgaan. Tot ze zijn hand vastpakte, in zijn schoot kroop en zo bleef liggen. Tot hij merkte dat haar adem was verdwenen.

Ben schreeuwde tot het in zijn longen brandde. Hij legde haar dode hand om zijn gezicht, tot de hand terugviel in zijn schoot. En weer. En weer. Hij raakte uitgeput, ging naast haar liggen, het was of ook hij daar dood lag. Hij keek een tijdlang naar zijn lichaam. Iets herinnerde hem eraan dat hij op moest staan, gaan lopen, zijn benen gebruiken. Hij moest mensen bellen en vreesde het moment een levend mens te zien. Hij strekte zijn handen, pakte het telefoontoe-stel, zag zijn vingers toetsen indrukken. Hij herkende zijn eigen lichaam niet.

Een paar dagen na de begrafenis opende hij de zaak weer. Ben vond stapels briefkaarten op de deurmat. Zijn naam stond erop. De meeste kaarten had hij zelf aan de afzenders verkocht. Er waren niet veel verkooppunten die dit soort kaarten op voorraad hadden. Het was een hobby geworden, hij importeerde bijzondere soorten uit het buitenland. Zo kwamen de meeste kaarten na Laurens dood weer bij hem terug. Post aan zichzelf. Van de ene dag op de andere stopte hij ermee.

Nu verkoopt hij computerspul. Printerinkt, papier, kabeltjes, usb-sticks. Het loopt goed en met een veel ruimere marge dan de kaarten. Hoe minder zijn artikelen te maken hebben met leven en dood, hoe beter.

Boordman houdt de lege mok voor zijn gezicht. Jawel, de thee is op. Ben schenkt nieuwe bij.

Ze is hem eerder niet opgevallen, in de hoek bij de woonbladen, met haar hoofd verborgen onder een bruine capuchon. Nieuwe gezichten merkt hij gewoonlijk meteen op. Hoelang staat het meisje al binnen? Hij moet oppassen. Iedereen kan zijn winkel leegroven zonder dat hij het in de gaten heeft. Hij loopt naar de schappen met tijdschriften en schikt de sportbladen. Hij kijkt naar het profiel onder de capuchon en registreert de ondefinieerbare kleur haar, bruinig met wat roze erdoor. Mislukte verfbeurt. Hij heeft het met Lauren vaak meegemaakt. Van een verkeerde kleur werd ze verdrietig, maar nog vaker boos. Ze zei dat vrouwen dat nou altijd hadden. En als hij zei dat paars haar heus wel stond, deed ze er nog een schepje bovenop. Hij genoot ervan om de verpakking met het model erop tevoorschijn te halen en te zeggen dat het daar wel was gelukt, hij genoot ervan als ze hem beledigd in zijn zij prikte. Hij vond het fijn dat ze daarna samen buikpijn kregen van het lachen, en niet van de kanker.

Het is of het meisje met haar capuchon over haar hoofd op een verdwijntruc oefent. Onder de vaalgroene legerstof is haar huid zo bleek dat de blauwe adertjes zichtbaar zijn. Ze heeft de rechte neus van een beeldhouwwerk, vreemd gekrulde lippen en diepliggende ogen.

Krap negentien, denkt Ben. Modellenleeftijd.

Krabachtig bewegen haar knokige vingers over het tijdschrift, wat haar aanwezigheid nogal buitenaards maakt. Het vel ligt strak over haar botten. Jonge hertenhuid. Hij zou het niet moeten doen, op die manier naar zijn klandizie kijken. Hij krijgt veel jonge meisjes over de vloer, hier ligt een grens. Snel loopt Ben terug naar zijn kassa. Naar de

scharen, postzegels en printerinkt. Waar is hij mee bezig? Het kind is negentien. Hooguit.

Boordman is met zijn zakdoek in de weer, met zijn ten hemel geslagen ogen, met zijn kop thee die hij zoekend naast zich plaatst. Ben helpt een klant aan een rol plakband en sigaretten. Als hij het wisselgeld in de geldla legt kijkt hij op. Ze staat recht voor hem, hij ziet de diepliggende ogen, van een groenig soort bruin, als de bodem van een Italiaans meer waar hij als jongen met zijn voeten in werd vastgezo-gen.

Het meisje kijkt naar het schap vlak naast zijn heup, waar de minibars, pakjes kauwgom en dropsoorten in hun gekantelde open dozen liggen. Alsof ze door haar gepakt willen worden, denkt Ben. Hij schaamt zich voor de plotse zijwegen die zijn brein neemt, een op hol geslagen loden kogel in een seksuele flipperkast. Het lukt hem niet te stoppen. Ze is niet ordinair of uitnodigend, eerder schuw. Ze fixeert met haar blik een paar rollen drop. De huid rond haar wangen is spierwit. Ze staart naar het snoep, draait zich om en loopt naar het rek met schrijfwaren. Daar blijft ze staan, in dezelfde buitenaardse houding. Bekijkt pennen, linialen en viltstiften. Trommelt met haar vingers op een doosje rubber gummie. Ruikt aan een puntenslijper. Waarom, denkt Ben, ruikt iemand nou aan een puntenslijper?

Er is nu niemand in de kiosk behalve hij en het meisje. En Boordman, natuurlijk. Met zijn thee heeft hij zich achter in de zaak genesteld. Blocnote op de knieën, pen tussen zijn kiezen. Gehaast begint hij te schrijven, pauzeert een moment en schrijft opnieuw. De kale plek op zijn hoofd glanst als de oude man zich weer over zijn blocnote buigt. Het meisje kijkt even naar hem. Haar blik licht op als ze een rood etui van namaakbont ontdekt. Met haar vingers strijkt

ze over het nepbont, ze bekijkt het ding van alle kanten, ziet het prijskaartje en legt het weer terug.

‘Vandaag zijn ze voor de helft’, zegt Ben. Hij weet niet waarom, het is eruit voor hij het weet. Boordman kraait van achteren dat het vandaag dan zeker uitverkoop is, en waarom hij daar niks van weet.

Ben wil niet aan Lauren denken. Ze heeft hem gezegd dat hij, als alles achter de rug was, een nieuwe vrouw moest zoeken. Wat een schat. Hij heeft na een half jaar een paar afspraakjes gemaakt, via een datingsite. Stuk voor stuk aardige vrouwen, al waren er een paar gehavend uit de strijd gekomen, zoals ze het zelf noemden. Hij voelde Laurens aanwezigheid, ze spoorde hem aan door te zoeken naar een echt leuk iemand. Daar bedoelde ze vast geen kind van negentien mee, denkt Ben. Natuurlijk niet.

Het meisje komt met het etui tussen haar magere vingers geklemd naar de kassa. Ze graait in haar achterzakken terwijl haar bovenlichaam naar links en rechts beweegt. Een joch, denkt Ben.

Ze vist papiergeld uit haar zak. ‘Heb ik even geluk,’ zegt ze, ‘uiterekend vandaag.’ Ze strijkt het biljet glad en schuift het over de toonbank. Hij tikt het bedrag af en legt wisselgeld op het glazen bakje. Ben knipt de barcode los en geeft haar het etui. Hun handen raken elkaar bijna. Ben voelt haar warmte. Koortsig. Vochtig.

En zo schor als een Spaanse boer, denkt hij.

‘Geef me ook maar van die antihoeftdingen’, zegt ze. *Alsof ze elkaars gedachten al kunnen raden.* Ben zet zijn wijsvinger als een soort aanwijspijl op de verschillende soorten, beweegt erlangs en als ze knikt houdt hij stil. Hij legt de rol die ze wil – Tasty Mister Mint – voor haar neer. Ze telt munten uit. Zwaait met haar bovenlichaam, een wankele dans.

Ben tikt verstrooid de kassa af. Een tijdlang staart hij naar de digitale cijfers. Dan roept hij naar achteren dat hij voor vandaag moet afronden. Zijn woorden komen vanzelf. Met snelle vingers toetst hij codes in, roept het afsluitscherm op, stuurt de pijl naar OK en wacht tot het programma afsluit. Zijn adem drukt zijn schouders naar boven. Boordman komt mopperend naar voren, slaat op zijn pet en plaatst de theekop met een grimmige tik op de toonbank.

Even later staan ze buiten. Het meisje wacht tot Ben de sleutels in de sloten steekt. Hij grijpt de hendel van de roldeur en wacht tot Boordman met driftige passen bij hen is. Met een ontevreden gezichtsuitdrukking blijft hij in de deuropening staan. 'Ik had mijn thee half op!' 'Morgen halen we er iets lekkers bij', zegt Ben tegen hem. Net op tijd vlucht Boordman onder de klaterende roldeur vandaan. Voor hij zich op zijn hakken omdraait waarschuwt hij dat hij juist iets belangrijks wilde laten zien. 'Morgen, Boordman, morgen.' Ben wacht tot de roldeur in het grit is gezakt.

'Te laat! Het gaat over de doden!' roept Boordmans schelle stem.

'Die kunnen wachten, Boordman.'

Samuel Boordman hikt zijn hoge, beledigde lach, Ben en het meisje draaien zich om. Ze zijn weg.

Aan het barretje bestellen ze thee met rum bij een asblonde, kettingrokende vrouw. Tussen twee handelingen door loopt ze naar een smeulende sigaret in de asbak. Nauwkeurig en afwezig tegelijk volgt het meisje de bewegingen, alsof ze iets probeert te begrijpen.

Ben weet nog steeds niet hoe ze heet, hoewel hij zich-

zelf voor de deur van de kiosk heeft voorgesteld. Ze leek in beslag genomen door belangrijker gedachten, het gebruikelijke tegengebaar was niet in haar opgekomen. Dat heb je, denkt Ben, elke generatie heeft weer iets anders. Hij voelt zich meteen een ouwe lul. Wanneer is dat gebeurd?

Hun zolen klossen over de houten vlonders, ze dragen hun drankjes naar een plaats achter de glazen windwering. Van hieraf kijken ze uit over de horizon. Een mistgrijze zee werpt modderbruine vlokken in de vloedlijn. Meeuwen krijzen boven de branding en de harde oostenwind uit. Het is, voor het eerst vandaag, opgehouden met regenen en eigenlijk te koud om buiten te zitten. Toch wil het meisje dat. Ze heeft gezegd dat ze niet houdt van winterse strandtenten, 'met die ouwe soeplucht en zo'.

Hun thee drinken ze met kleine slokken, kort blazend tegen de damp. Het doet Ben aan vroeger denken. Als kinderen zitten ze daar, en kijken naar de zee. Het meisje neemt de tijd iets te doorgronden, al heeft Ben geen idee wat.

Negentien, jesus christus, denkt hij.

De rum trekt brandende linten door zijn slokdarm. Anders drinkt hij nooit overdag. Met Lauren deed hij het af en toe tijdens vakanties. Je drinkt niet overdag, en al helemaal geen rum, tenzij je de boot hebt gemist. *Of als je verliefd bent.* Hij schrikt van die gedachte in zijn opwarmende lichaam. Hij voelt hoe zijn pik begint te kloppen en klemt zijn benen tegen elkaar. Hij weet dat dit niet goed is. Dat hij naar huis zou moeten gaan. Zou Lauren hem gelijk geven? De houding van het meisje wijst niet in die richting. Met de bruine capuchon over haar hoofd, zo ver over haar slapen dat hij haar nauwelijks kan zien, met haar stekelpony, afgezakte broek en wazige blik, lijkt ze eerder op een geëxcommuniceerde non.

‘Ik heet trouwens Clarissa’, zegt ze met haar schorre boerenstem.

Ben weet niet wat hij moet zeggen.

‘Aangenaam, zeg je dan’, vult ze aan.

‘Sorry. Aangenaam’, zegt Ben.

‘Ik vergeet het ook altijd. Meestal kom ik er pas achter als het te laat is. Laat geleerd, misschien vandaar.’

Hij had het kunnen weten. Hij heeft er genoeg van in zijn kiosk gezien om het te herkennen. Hoe heeft hij het over het hoofd kunnen zien? Bestaat er zoiets als het zuiverste slachtoffer? Iemand aan wie de verwaarlozing, de verdoving nog nauwelijks te zien is? Haar stilte, de afwezige verlegenheid die ze uitstraalt. Hij had vroeger altijd een hekel aan meisjesgedoe. Uitgelopen make-up, ingezakte lichamen op zijn bed, tranen, woordjes die precies op tijd kwamen om zijn weekheid op te wekken. Hij houdt van een zekere verbeterheid. Van scherpe vechtlust. Als van Lauren. Als van een paar andere vrouwen die hij heeft gekend. Deze Clarissa doet hem aan iets anders denken, met haar naam als gebarsten glas. Ze doet hem denken aan iets wat zijn lichaam herkent.

‘Komt,’ zegt ze, ‘mijn ouders zijn tegen een boom gereden toen ik zes was. Met een camper, dat zijn toch van die slappe dingen. Bij dat autoprogramma op tv hebben ze het getest. Aan een hijskraan gehangen en toen laten vallen. Met honderdtachtig door de bochten, dat soort dingen. Als een luciferdoosje wordt dat spul in elkaar gedrukt. Het zijn misdadigers die dat verkopen. Die dat bedenken zijn nog erger. Die krenge zijn nog duur ook. Dus daarna was ik alleen, met allerlei toestanden. Instanties, pleeggezinnen. Een getikte voogd. Daar ben ik nu vanaf.’

Haar leeftijd heeft hij dus goed geschat. Hij heeft haar

alleen bijna verward met de uitgekiende ellende van de modebladen op zijn schappen, waar de modellen verveeld en stompzinnig voor zich uit kijken alsof ze alleen zuurstokken en diamanten lusten. Clarissa's uitgeteerdheid zit in haar botten. Ze verdraagt, denkt Ben. Hij weet dat hij al, op de een of andere ongelukkige manier, van haar houdt.

'Ken jij veel mensen die dood zijn?' vraagt Clarissa, terwijl ze haar hoofd naar hem toe draait.

'Wat bedoel je met veel?'

'Geen massagraf of zo. Belangrijke mensen.' Ze kijkt van hem weg en krult haar buitenaardse vingers om het warme glas.

Ben kijkt naar de zee. De sissende golven spatten uiteen op de geribbelde kust. Kijk, de hand van God, zegt Lauren, hij leunt op de wereld. De zee komt langzaam dichterbij. God gaat erbij liggen en ademt uit.

Clarissa trekt met twee vingers, spits als muizenoren, aan een draadje dat uit haar mouw steekt.

'Hoeft niet hoor, van mij', zegt ze. 'Heb je geen trek, dan niet.'

Ben houdt van de manier waarop het meisje haar woorden mishandelt voor ze haar mond verlaten. Maar Ben is niet meer gewend om over Lauren te praten. Toen ze ziek werd, was alle belangstelling goedbedoeld. Welkom, ook. Het benauwde hem alleen naarmate het langer het duurde. Altijd dezelfde vragen die hij moest beantwoorden, het medeleven dat hij dankbaar had te aanvaarden. Het begrip van iedereen die 'daar ook was geweest' putte hem uit. Erger nog, het had hem teleurgesteld, en zijn eenzaamheid werd ondoordringbaar. Hoe meer medeleven en begrip, des te nietiger het zijne. Na haar dood werd het huis opgeruimd door hun vrienden. De wake, het ophalen van de ziekenhuisspullen,

zelfs de borrel na de begrafenis, hij had nergens omkijken naar. Hij werd apathisch en grimmig. Zelfs zijn vreselijkste woede-uitbarstingen werden geaccepteerd als 'iets wat erbij hoorde'. Al dat begrip had een verpletterende uitwerking: hij en de dode Lauren waren deel van een normale cyclus. Terwijl het een hapering was in de tijd, een aanval van duizenden ijskoude spiesen in zijn lijf. Het was de smerigste streek die het leven hem kon leveren. Hij verdroeg het niet dat zijn wanhoop werd gesmoord als iets wat 'erbij hoorde'. Hij wilde de uitgeloopte vorm van zijn verdriet. Voelen hoe het was wanneer Pokerman Dood met hem dolde, en hij verloor.

Clarissa veegt haar hand langs haar neus. Haar rechte lichaam, denkt Ben, heeft maling aan alles. Een lichaam als een kleine storm.

'Ik wel', zegt ze, alsof ze hem helpt. 'Mijn ouders dus. Maakt twee. Een oom die onder de trein is gelopen. Oud en getikt. En een neef die op zijn hoofd is gevallen bij het bungeejumpen. Dat maakt vier. Vind ik veel. Dat van die neef was best rot. Of neefje, eigenlijk. Net tien geworden. Dat is best een neefje, wat jij.'

'Ja, dat is best een neefje.'

'Ik ga het mijn kinderen later verbieden. Een heleboel dingen.'

Ze kijken naar het kolkende schuim van de zee, die de windwering nu op twintig meter is genaderd. Een witte god die honderden vloeibare poten naar ze uitstrekt, de kop schudt, de bek openspert.

'En denk jij', zegt Clarissa, 'dood is dood of denk jij: dood is een soort betere vorm van leven? Zonder je zware lichaam, en dat je geen geld hoeft te verdienen.'

Ach, zegt Lauren.

Nee, zo heeft Ben het nog niet eerder bekeken. Hij glimlacht. Maar even later schrikt hij. Heeft ze het nu over zelfmoord? ‘Zeg, jouw lichaam is helemaal niet zwaar. En geld, daar komt een mens altijd uit. Dus kom op, hè.’

‘Ik bedoel het niet op die manier,’ zegt Clarissa, ‘het gaat niet over mij. Niet over jou. Het is iets ... in het groot. Iets groters.’

‘In het groot? Dan zou je dat voor sommigen wel kunnen zeggen.’

‘Dat is goed. Tof. Want dat geloof ik namelijk.’

‘Ja?’ zegt Ben. Voor het eerst sinds lange tijd praat Ben met iemand zonder uitgeput of cynisch te raken. Hij wil hier lang met Clarissa blijven zitten. Zo lang als hij kan.

‘Ik heb het over iets in het groot!’ zegt Clarissa, en ze port hem even in zijn zij.

‘Dat begrijp ik’, zegt Ben.

‘En’, zegt Clarissa, ‘denk je dat ik groot genoeg ben om een kus van je te krijgen, of hoe zit dat?’ Haar vingers wriemelen aan de rafelige eindjes van haar mouwen.

Ben knippert met zijn ogen.

‘Ik ben geen prater, maar jij bakt er helemaal niks van’, zegt ze.

Ben moet glimlachen en draait zich naar haar toe. Clarissa’s bruine capuchon valt naar achteren en laat het vlakke, witte voorhoofd zien. Een litteken vangt zonlicht, een meeuw landt vlak naast hun voeten. Groot als een kat zit hij daar, de kop gekanteld. De grijze scherpe ogen, de gele streep van zijn snavel en zijn spierwitte borst, het hele vogellijf spat in het licht uiteen. Een fel visioen. Seconden later slaat een golf over de windwering. Hun gelach in de wind schiet als snippers uiteen. Hun jassen zijn doorweekt als ze, de armen om elkaar heen geslagen, verbaasd achteruitdeinzen.

De terugweg leggen ze kletsnat af. Ze voelen hun huid niet meer, alleen nog hun botten. Hun kleren hangen zwaar aan hun lichamen, de blower van de auto is tegen al het vocht niet opgewassen.

Net als op de heenweg praat Clarissa nauwelijks. Ze kijkt naar de elektriciteitspalen langs de weg, haar kleine hoofd volgt de draden die de palen ritmisch met elkaar verbinden.

Als ze voor de kiosk zijn uitgestapt bekijkt Clarissa haar omgeving. Kalm. Alsof ze niet kletsnat in de ijskoude wind staat te wachten tot de deur wordt geopend. Ze staat daar als een hond. Ingetogen.

Mijn god, denkt Ben, ik zou haar niet moeten binnenlaten, ik weet niet waar dit eindigt. Hij heeft gevraagd of hij haar ergens moest afzetten, het meisje had haar schouders opgehaald.

Terwijl Clarissa onder de douche staat maakt Ben snel de kamer op orde, pakt schone handdoeken en legt ze bij de badkamerdeur. Hij zet vuile borden en bestek in de gootsteen, schakelt de koffiemachine in, snijdt sinaasappels doormidden, haalt de toaster uit het kastje, pakt eieren. Handelingen die Ben veel vaker heeft uitgevoerd. Toch voelt het als nieuw. Ongerepeteerd. Geladen.

Hij schat of er genoeg tijd is om het bed te verschonen, en schrikt. Ze is nog steeds twintig jaar jonger. Het is gewetenloos en opwindend tegelijk, iets teers als Clarissa tussen zijn schone beddengoed. Iets wat zijn lichaam herinnert aan zichzelf.

Achter de slaapkamerdeur trekt hij snel een stel droge kleren aan. Na Lauren is nog niemand op die manier bij

hem thuis geweest. Hij draait het portret om en zegt 'sorry'. Ben heeft het onaangename gevoel dat haar blik hem volgt. De foto in de kleine hal hoort bij het openbare deel van hun leven. Ze kijkt daar niet in de lens. Maar deze in hun slaapkamer, genomen op een zeilboot in regenachtig weer, haar ogen recht in de camera, haar haren door de wind strak naar achteren getrokken, die foto betekent veel, zo niet de hele wereld voor hem. Haar kristalheldere blik die lijkt te weten. Wat? En wat zou ze hem willen zeggen? Ben heeft de laatste tijd, vaker dan ooit, het idee dat Lauren met hem praat, alsof ze springlevend naast hem in deze kamer staat. Asjeblijft, Lauren, zeg me wat ik moet doen. Lauren lacht haar lach. Niemand heeft ooit zo naar hem gelachen.

Ben haalt snel het portret van de muur en loopt terug naar de keuken. Hij schaamt zich terwijl hij de eieren in de pan heen en weer schudt.

Op een afschuwelijke manier moet hij aan Samuel Boordman denken. Aan zijn blik toen hij liet doorschemeren dat zijn Boodschap afkomstig was van de doden. Ben haat de bezeten doemdenkerij waarmee Samuel Boordman zijn omgeving wil besmetten. Maar wat als Boordman ook maar een klein beetje gelijk heeft? Wie is Ben om zijn uitspraken af te doen als de onbenullige prietpraat van een verwarde oude man? Wat voor recht van spreken heeft Ben, die de voorboden van Laurens ziekte zo feilloos had weten te omzeilen door eerst zichzelf en later Lauren ervan te overtuigen dat de knobbels in haar nek niets anders waren dan een paar opgezette klieren, zodat ze er verder maar niet te veel aandacht aan moest besteden? Had zijn zogenaamde wijsheid hem iets anders gebracht dan ziekte en dood? Wat, denkt Ben, als Clarissa ook maar het geringste deeltje vormt van een heel klein voorteken? En zo niet, is ze dan soms geen

aanwijzing van wat hem naar een afgrond leidt? Of staat hij zich hier soms niet als een veertigjarige vent uit te sloven op een gebakken eitje voor een drijfnat, negentienjarig meisje dat ieder moment onder zijn douche vandaan kan komen en dat niet de indruk wekt zich tegen de streken van het leven te kunnen indekken? Geërgerd schudt Ben de pan heen en weer, tot de eieren er bijna uit vliegen en een gulp boter op het aanrecht lekt. ‘Verdomme verdomme’, vloekt hij.

‘Ben jij er zo eentje die nog geen ei kan bakken?’ Clarissa staat achter hem. Ben draait zich om en ziet zijn badjas, met haar erin. Hij herademt. Niets verontrustends aan dit meisje hier, in zijn keuken, wachtend op haar gebakken eitje. Ze is niets meer – of minder, denkt zijn opgewonden lichaam – dan een cadeautje, verpakt in zijn badjas en de geur van zijn doucheschuim.

Clarissa’s haar is korter, vlekkeriger dan hij dacht. Niet alleen een mislukte verfbeurt. Sommige plekken op haar hoofd zijn kaal, andere begroeid met donsachtig haar. Laurens haar, na de chemo. Ben huivert en begint de boter weg te veegen. ‘Je hebt vast trek in koffie’, zegt hij, en hij pakt twee koppen uit het keukenkastje. Tuttut, wat is hij vaderlijk vandaag.

Clarissa gaat zitten en leunt met haar ellebogen op tafel. ‘Dat haar, hè ...’ zegt ze, zonder haar zin af te maken. Met haar typische halve aandacht kijkt ze naar de koffie die Ben voor haar neerzet.

‘Dat haar is prima’, zegt Ben, en hij schenkt sap in haar glas.

‘Niet waar. Is vreselijk. Komt door het neefje. Van dat bungeejumpgeval? Hij wilde het knippen, ik zeg: doe maar. Ik geef hem de schaar, en hij knippen. En ik val zo lekker weg in slaap. Echt lekker. Dat zo iemand aan je kop zit? Ik denk,

ik wil het voor hem zo laten. Dus dat deed ik. Dat doe ik.'

'Is het nog maar kortgeleden?' vraagt Ben. Ze had het verteld alsof het al een tijd geleden was gebeurd. Dus toch, denkt hij. Dood. Dood en verwarring. Het is allemaal terug. Eenzaamheid en ellende, dit keer in de vorm van een negentienjarige verschoppeling van wie ik opgewonden raak. Naar wie mijn lichaam verlangt als een droge kleibodem naar een miezerig motregentje. Fijn. Allemaal terug.

'Ja, nog niet zo heel lang geleden', zegt het meisje. 'Je hoeft er alleen niet zo bezorgd bij te kijken. Of denk je dat ik zielig ben?'

'Ik denk niet dat je zielig bent. Ik vind alleen ... het is nogal heftig wat je vertelt. Met je ouders en alles.'

'Toen was ik zes.'

'Neemt niet weg.'

'Neemt niet weg, nee.'

Hoort Ben een heel klein beetje spot in haar stem?

'Ik denk dat ik het zo laat, tot het helemaal weg is gegroeid', zegt Clarissa, en ze neemt een slok van haar koffie.

'Heb jij dat weleens gemerkt,' vraag ze, 'dat dingen niet sneller gaan? Dat je het wel wilt, maar dat dat gewoon niet gaat? Dus net als de aarde die draait, dat die ook niet sneller kan?'

'De aarde?' vraagt Ben.

'Of zoals mijn haar. Dat moet eerst groeien. En dan denk ik tegen die tijd vast minder aan mijn neefje. Of nou ja, minder vaak.'

'Daar zit wat in', zegt Ben. Hij wil haar graag volgen. Maar misschien heeft hij niet zo'n trek in een gesprek over de snelheid van de aarde en kapsels. Misschien moet hij haar, meteen na de eieren, de deur uit werken. Terwijl het nog kan. Ja, dat moet hij doen.

‘Ik heb’, zegt Clarissa, terwijl ze in haar kop blijft kijken, ‘onder de douche nagedacht. Ik weet wel dat ik jong ben. Echt nog een grietje. Maar’, zegt ze, terwijl ze van haar kop recht in Bens ogen kijkt, ‘ik ben niet dom. Ik ben dus niet zo zielig dat ik het met je ga doen.’

‘Met me doen?’

Clarissa ziet zijn gespeelde verwarring. ‘Ja. Met je doen.’

Ben kijkt naar het meisje. Naar de kale plekken op haar hoofd. Haar buitenaardse vingertoppen. De nagelriemen, waarop zich halvemaantjes met kleine bloedspatten hebben afgetekend. Naar haar smalle hals in de grote badjas. De vastberadenheid van haar mond, de ogen met de kleur van de bodem van het Italiaanse meer waar hij als jongen in stond. Naar het rechte van haar lichaam.

Ben voelt hoe zijn pik groeit en kreunt een beetje. Hij staat op, met een iets gebogen lichaam. Hij zal haar zeggen dat het tijd is om te gaan. Bij het afscheid zal hij haar, kort, kunnen vasthouden. Hij zal zich kunnen beheersen. Hij hoopt het. Hij hoopt het zo.